

Wijkanalyse Pittelo

Wijkaanpak Pittelo

Wijkanalyse Pittelo

Sterkte

Woningaanbod biedt kansen voor lagere inkomens (H2)

Park Pittelo (H2)

Proeftuin Pittelo als drijfveer achter gezondheidsverbetering (H4)

Bewoners in beweging houden en brengen (H4)

Er gebeurt al veel: werkgroepen, projecten, activiteiten (H5)

Kans

Met kleinschalige nieuwbouw verdichten (H2)

Inzetten op diversiteit en doorstroming (H2)

Versterken van centrale groene as (H2)

Herinrichting leefomgeving als aanjager van klimaatadaptieve wijk (H3)

MaasStee upgraden tot volwaardig wijkgebouw (H4)

Wijkaanpak als vliegwiel voor wijkbinding (H5)

Marketing om Pittelo op de kaart te zetten (H5)

Zwakte

Nog weinig aandacht voor wonen met zorg (H2)

Niet klimaatadaptief ingericht (H2)

Schaars voorzieningenaanbod (H4)

De dagelijkse leefomgeving (in de hofjes) van lage kwaliteit (H2)

Aandacht en aanbod voor jeugd en jongeren (H4)

Aandacht

Het tegengaan van energiearmoede (H3)

Verduurzaming corporatiebezit (H3)

Altijd-goed-maatregelen voor huiseigenaren (H3)

Samen met de wijkagent overlast gericht aanpakken (H4)

Risicofactoren in Pittelo voor kwetsbare doelgroepen (H4)

Specifieke benadering van aandachtsgroepen (H5)

1. Inleiding

Van wijkbeeld naar wijkanalyse

Een wijkbeeld bestaat uit data, beleving van bewoners en professionals en lopende projecten. De volgende stap is de analyse en interpretatie van het wijkbeeld. Wat zijn de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van Pittelo? Dit wordt beschreven in deze wijkanalyse.

Voor de wijkanalyse is naast het wijkbeeld gebruik gemaakt van:

1. Verdiepingsessies met deskundigen van de gemeente Assen, woningcorporatie Actium en welzijnsorganisatie Vaart Welzijn. Deze zijn in december 2022 georganiseerd rondom de thema's energietransitie en duurzaamheid, wonen, sociaal domein, klimaatadaptatie en openbare ruimte.
2. Interviews met (wijk)professionals, stakeholders en betrokkenen (bij lopende initiatieven) in Pittelo.

Integrale wijkaanpak: combineren van kansen

Deze wijkanalyse voor Pittelo is per thema opgesteld om een overzichtelijk beeld te geven van de sterke en zwakke punten van de wijk. In de praktijk hebben maatregelen invloed op elkaar. Niet voor niets kiest de gemeente Assen voor een integrale wijkaanpak. Door maatregelen binnen de fysieke en sociale leefomgeving aan elkaar te verbinden ontstaat meerwaarde. Bijvoorbeeld door de woningen in Pittelo te verduurzamen wordt niet alleen de woningvoorraad toekomstbestendig gemaakt, maar voorkomen we ook (verdere) energiearmoede bij de meest kwetsbare inwoners van de wijk. Dit soort koppelkansen verdienen duidelijke aandacht bij het lezen van deze wijkanalyse en het opstellen van de wijkagenda als vervolg hierop.

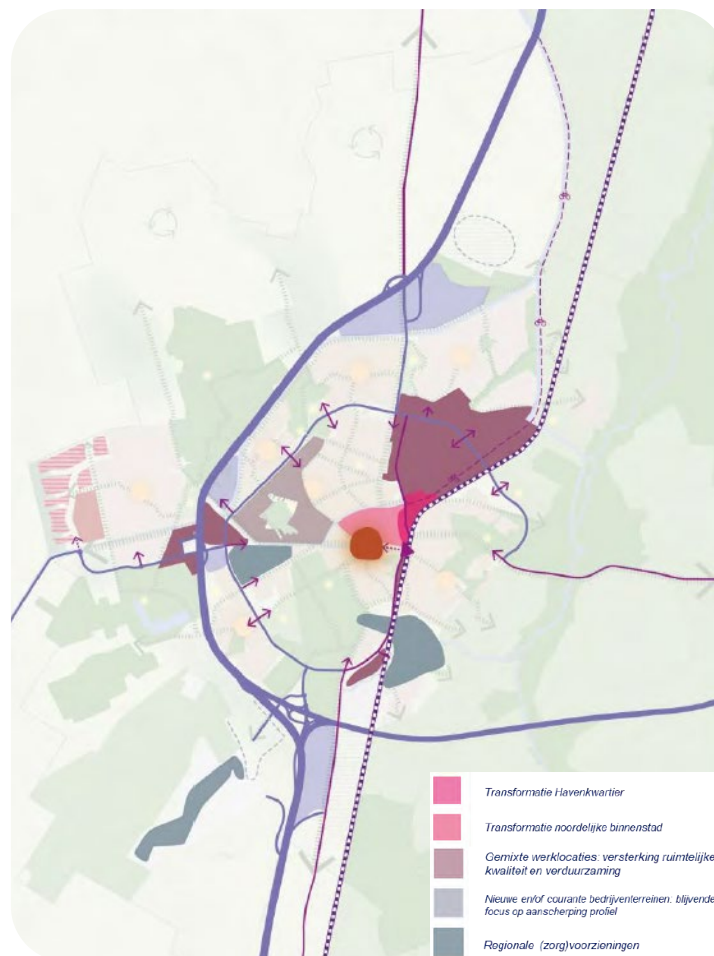
Assen in Beeld, 2019

2. Fysieke leefomgeving

De “Bloemkoolboost”

Pittelo is een bloemkoolwijk, en heeft voor deze typische jaren '70 wijken herkenbare problemen: relatief grote woningen, maar inmiddels hoge energielasten. Veel ruimte, maar ook gedateerde en sleetse openbare ruimte met veel verstening en aandacht voor de auto. In de woonvisie Assen (2021) wordt daarvoor het idee aangedragen van een ‘bloemkoolboost’. Een collectieve impuls in de wijk door het (energetisch) verbeteren van de woningvoorraad, het toekomst- en klimaatbestendig maken van de leefomgeving, het ondersteunen van wijkvoorzieningen en door goede communicatie over de kracht van de wijk. Een dergelijke ‘boost’ kan Pittelo een tweede jeugd bieden.

Het wijkbeeld bevestigt deze kansen. Uit de beleidsambities van zowel de gemeente Assen als Actium blijkt dat zij de komende jaren niet kiezen voor grootschalige wijkvernieuwing in Pittelo, maar er zijn voldoende aanknopingspunten om aan de slag te gaan. De kans binnen de fysieke leefomgeving ligt vooral in het verbinden en versterken van het groen in de wijk, waar klimaat, mobiliteit en ontmoeting elkaar kunnen versterken. Binnen het domein wonen ligt de nadruk op thema's als verduurzaming en kleinschalige ontwikkeling, waardoor gewerkt kan worden aan betaalbaarheid en meer variatie in het woningaanbod.

Visie Dynamische hoofdstad – Omgevingsvisie Assen, 2021

Wonen

Woningaanbod biedt kansen voor lagere inkomens

In de wijk Pittelo staan ruime eengezinswoningen uit voornamelijk de jaren '70. Hoewel de woningen vragen om aandacht op het gebied van onderhoud en duurzaamheid, bieden de bestaande woningen kansen voor grote gezinnen met een lager inkomen. Zij krijgen voor relatief weinig geld veel woning. Dit aanbod is daarom waardevol om te behouden.

Inwoners van Pittelo blijven relatief lang in de woning wonen. Opvallend is wel dat inwoners bij de wijkvragenlijsten (wijkonderzoek, 2022) aangeven bovengemiddeld vaak te willen verhuizen. Oorzaak voor dit verschil tussen wens en realiteit kan zijn dat een daadwerkelijke verhuizing niet voor alle inwoners haalbaar is, omdat ze het niet kunnen betalen of omdat het aanbod dat ze zoeken elders er niet is. Het kan ook dat de bewoners die niet-verhuis geneigd zijn de wijkvragenlijsten niet invullen, bijvoorbeeld door een taalbarrière. We weten dat er relatief veel inwoners zijn met een niet-westerse migratieachtergrond.

Nog weinig aandacht voor wonen met zorg

In het uitvoeringsprogramma van de Woonvisie Assen (2021-2025) wordt aandacht gevraagd voor het toevoegen van woonvormen met zorg, zowel in nieuwe concepten als in de huidige woningvoorraad. In Pittelo blijkt uit het wijkbeeld op dit moment nog geen sterke vergrijzing. Wel zien we een risico dat binnen nu en 10 jaar veel ouderen in de wijk geen mogelijk hebben tot doorstroming binnen de wijk. Met het oog op de trends in het zorglandschap, waarbij langer thuis wonen steeds meer de norm wordt, verdient dit aandacht.

2. Fysieke leefomgeving

Meer variatie in de woningtypen in de wijk Pittelo kan daarbij wenselijk zijn. Actium zet niet actief in op het toevoegen van nultredenwoningen in de wijk vanwege het ontbreken van het aanbod van voorzieningen in Pittelo. Waar mogelijk wordt ingezet op transformatie van het huidige bezit om het kwalitatief geschikt te maken (bijvoorbeeld de Amstelflat).

Ruimte voor kleinschalige nieuwbouw en/of herontwikkeling

Uit de verdiepingssessie Wonen blijkt dat er kansen voor kleinschalige nieuwbouw zijn in Pittelo. Er wordt echter niet actief gestuurd op nieuwbouw in de huur- of koopvoorraad. Bij initiatieven wordt verkend wat het kan bijdragen aan de wijk en hoe hier ruimte voor kan worden geboden wanneer passend. Kijkend naar de stedelijke ambities kan dit ambitieniveau omhoog: actief sturen op nieuwbouw in plaats van afwachten op initiatief.

Assen moet in de periode 2020-2030 netto 2.500-3.000 woningen toevoegen om aan de woonvraag te kunnen voldoen. Volgens het woningmarktonderzoek van Companen (2019) gaat een derde van de vraag uit naar wonen in een groene, ruime buitenwijk. Aan die vereisten voldoet Pittelo. Dat in de bestaande stad ook veel kansen liggen om woningen toe te voegen blijkt uit het onderzoek "Ruimte Zat" (2020) van KAW. Ook Pittelo blijkt in dit onderzoek een kansrijke buurt te zijn voor verdichting. Dit hoeft geen forse herstructurering te betekenen (we benoemden eerder de waarde van de bestaande woningvoorraad in Pittelo). Het kan ook gaan over kleinschalige nieuwbouwinitiatieven, waarmee sleetse plekken in de wijk een nieuwe invulling vinden. Ook biedt het kansen tot transformatie van kleine locaties.

Inzetten op diversiteit en doorstroming

Belangrijk is dat bij kleinschalige nieuwbouw wordt ingezet op het toevoegen van meer variatie in het woningaanbod. Door het eentonige woningaanbod in Pittelo in product, (huur)prijs en doelgroep ontstaan op sommige plekken clusters van bewoners met lage inkomens en een (risico op) opeenstapeling van problematiek. Dit is bijvoorbeeld het geval in Pittelo Midden.

Actium geeft daarom aan zodra de kans zich voordoet variatie aan te willen brengen in woningtype of prijsklasse, zoals middenhuur of seniorenwoningen. Daarbij is het vertrekpunt dat het aandeel sociale huurwoningen in Pittelo minimaal gelijk blijft of licht stijgt. Wanneer sociale huurwoningen worden toegevoegd, lijkt het verstandig dit te doen in de gebieden waar nu weinig tot geen sociale huur aanwezig is. Het uitgangspunt blijft echter dat Pittelo een gezinswijk is. Daarom zet Actium in op het behouden van voldoende grote (gezins)woningen in de wijk.

Door bijvoorbeeld kleinere woningen voor een- of tweepersoonshuishoudens toe te voegen, kunnen kleinere huishouders gestimuleerd worden om door te stromen naar een passende, kleinere woning. De vrijkomende ruime eengezinswoningen bieden ruimte aan nieuwe gezinnen en voorzien in de vraag naar een betaalbare woning. Een kanttekening daarbij is de relatief hoge verhuisgeneigdheid. Er is hier een verband te leggen met het negatieve imago en de negatieve beleving van de wijk. Om doorstroming te stimuleren moet hier aandacht voor zijn.

Assen in Beeld, 2022

2. Fysieke leefomgeving

Openbare ruimte

Versterken van centrale groene as

Als groene stad wil Assen inzetten op nieuwe groenstructuren die zorgen voor verbinding tussen bestaand groen (Omgevingsvisie Assen, 2021). In Pittelo ligt die kans er overduidelijk. De waardering voor de hoeveelheid groen en water in Pittelo scoort hoger dan gemiddeld in Assen (wijkonderzoek, 2022): een kwaliteit die gewaarborgd en waar mogelijk versterkt kan worden. Het verbinden van het openbaar groen als een centrale as in de wijk biedt kansen om Pittelo als groene wijk te versterken en geeft ruimte om een inhaalslag te maken op het gebied van klimaatadaptatie, een thema dat nog onderbelicht is in Pittelo. Ook zou de centrale as via Park Pittelo een verbinding kunnen vormen richting Peelo zodat deze wijk de kwaliteit van Park Pittelo ook kan benutten. Het groen kan zo als vertrekpunt genomen worden voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarmee de ambities van een gezonde stad invulling krijgen: een openbare ruimte die uitnodigt om naar buiten te gaan, te bewegen, ontmoeten, spelen en sporten. Hierbij kan aangesloten worden op het BOSS project.

Aantrekkelijker maken van Park Pittelo

Park Pittelo verdient binnen de groene as aparte aandacht, want het is een parel van de wijk. De kwaliteit van het park kan als een vliegwiel fungeren voor verschillende ontwikkelingen op fysiek en, vooral, sociaal gebied. Een werkgroep is hier al actief bezig om de kwaliteiten van het park te versterken. Gekeken wordt naar het verbeteren van de functie van het park (multifunctioneler), de bereikbaarheid en het stimuleren van ontmoeting. Het project I2I stopt in de zomer van 2023, dus het is

noodzakelijk om de ontstane energie op een andere manier blijvend te ondersteunen.

Klimaatadaptief herinrichten

De openbare ruimte in Pittelo doet op een aantal plekken sleets aan: vervuiling, achterstallig onderhoud en verharding zijn punten van aandacht. Hittestress en wateroverlast spelen een rol. Op het gebied van infrastructuur ligt er een plan voor het onderhoud van de Rijnstraat en de Maasstraat. Dit biedt kansen om breder te kijken naar de inrichting van deze straten en waar mogelijk direct klimaatadaptief de fysieke leefomgeving aan te pakken. Ook de parkeeroverlast, de snelheid van het verkeer van de Maasstraat en de vernieuwing van de Poiesz kunnen hierin een plek krijgen. Zo ontstaat een robuust structuurplan, waar in één keer verschillende ambities vervuld kunnen worden.

Dagelijkse leefomgeving meer kwaliteit geven

Naast de centrale as, Park Pittelo en de openbare ruimte in het algemeen bestaat Pittelo uit hofjes. Dit zijn onderbelichte plekken die wel aandacht behoeven: vaak zijn het versteende hofjes met weinig leefkwaliteit. Zonde, want juist in deze hofjes speelt het dagelijks leven van de inwoners zich af. Hier komen verschillende lopende projecten en kansen samen: de visienota BOSS, het herinrichten en vergroenen van de openbare ruimte, het verbeteren van de wijk in het kader van klimaatadaptatie en kleinschalige ontwikkeling op relevante plekken. Door hier op fysieke maatregelen in te zetten, kunnen ook sociale doelen bereikt worden. Met een goede aanpak waarbij de samenwerking met de bewoners zelf centraal staat, worden de hofjes weer een plek om de burens te ontmoeten, sociale cohesie te versterken en meer binding met de wijk te ontwikkelen. Zowel gemeente als woningcorporatie Actium vragen hier aandacht voor.

Groenstructuurkaart – Omgevingsvisie Assen, 2021

3. Duurzaamheid en klimaat

Verduurzamen

In de wijk Pittelo zien we een duidelijke noodzaak om een stevige impuls te geven aan de thema's duurzaamheid en klimaat. Uit de Transitievisie Warmte (2020) blijkt dat de voorkeurstechiek voor Pittelo op termijn een hoogtemperatuur warmtenet is. Dit vraagt echter om meer onderzoek naar de technische, financiële en organisatorische haalbaarheid in de komende jaren om dit tot realisatie te brengen. Pittelo behoort niet tot de prioritaire wijken waarop ingezet wordt om aardgasvrij wonen te realiseren.

Tegengaan van energiearmoede

In de tussentijd vraagt de woningvoorraad om aandacht. Uit onderzoek van TNO blijkt dat Pittelo samen met de wijk Lariks het hoogste energieverbruik heeft van de gemeente Assen (zie ook kaart pagina 8), terwijl we weten uit het Wijkbeeld dat in Pittelo gemiddeld genomen veel bewoners met een laag inkomen wonen. Energiearmoede terugdringen en voorkomen heeft dus een topprioriteit. We willen in Assen wonen betaalbaar houden voor alle Assenaren.

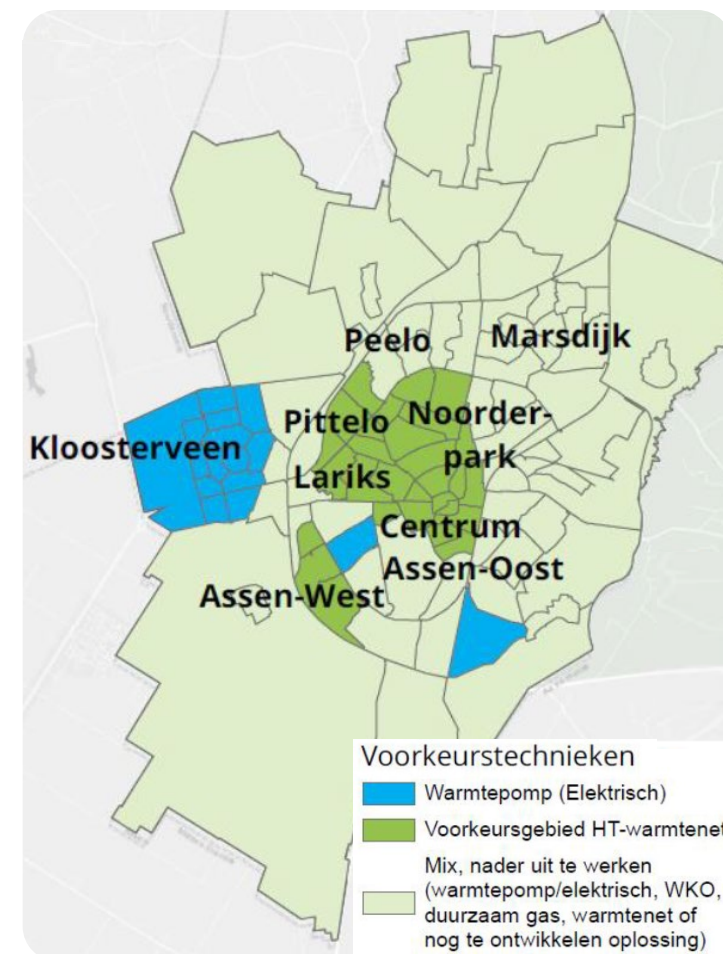
Op korte termijn is het wenselijk dat ook eigenaren 'altijd-goed-maatregelen' nemen. Het gaat dan veelal om het isoleren van de woningen, waardoor energielasten teruglopen en woningen op termijn potentieel de overstap kunnen maken op een hybride installatie. Daarmee zijn zij klaar voor aardgasvrij wonen indien er een warmtenet beschikbaar komt. Dit sluit aan bij de woonvisie Assen (2021-2026) en de Transitievisie Warmte (2020) van de gemeente. Het is zaak om in kaart te brengen waar de nood het hoogste is: de woningen met een hoog verbruik en bewoners met een kleine portemonnee.

De gemeente kan woningeigenaren hierin ondersteunen en is hiermee begonnen door de inzet van energiecoaches, een klussteam (Fixteam) en het opzetten van Asser energieloketten. Dit gebeurt deels in samenwerking met Vaart Welzijn. In de wijk Pittelo komt geen energieloket, maar wel op nabije afstand in de wijk Lariks. Deze initiatieven bieden kansen voor Pittelo om het thema onder de aandacht te brengen bij inwoners.

Assen heeft nog geen gebruik kunnen maken van het Volkshuisvestingsfonds. Wel wordt er aanspraak gemaakt op het Nationaal Isolatieprogramma om woningen te isoleren. Zowel het fonds als het programma bieden kansen voor de gemeente Assen om (extra) financiering naar zich toe te trekken. De pilot die inzet op het verduurzamen van 100 woningen via het Nationaal Isolatieprogramma is daar een voorbeeld van. Het is wenselijk, zeker met het oog op de kwetsbare doelgroep (zie ook H4, rondkomen) om een groter aantal eigenaren te ondersteunen.

Betaalbaar corporatiebezit door verduurzaming

De corporatie heeft de taak om haar voorraad betaalbaar te houden door onder andere woningen te verduurzamen. Actium wil energetisch verbeterde woningen met een laag verbruik in Pittelo. Zij zien daarbij kansen om de huidige voorraad te verduurzamen en kiezen daarbij voor het isoleren op het niveau van middentemperatuur. Dit zorgt ook direct voor lagere lasten voor de huurders. Om duidelijkheid te krijgen over welke maatregelen haalbaar zijn om de woningen te verduurzamen en op welke termijn is verder onderzoek en afstemming nodig. Dit is vastgelegd in de prestatieafspraken (2022-2025) tussen corporatie en gemeente Assen.

Overzicht voorkeurstechieken – Transitievisie Warmte, 2020

3. Duurzaamheid en klimaat

Klimaatadaptatie

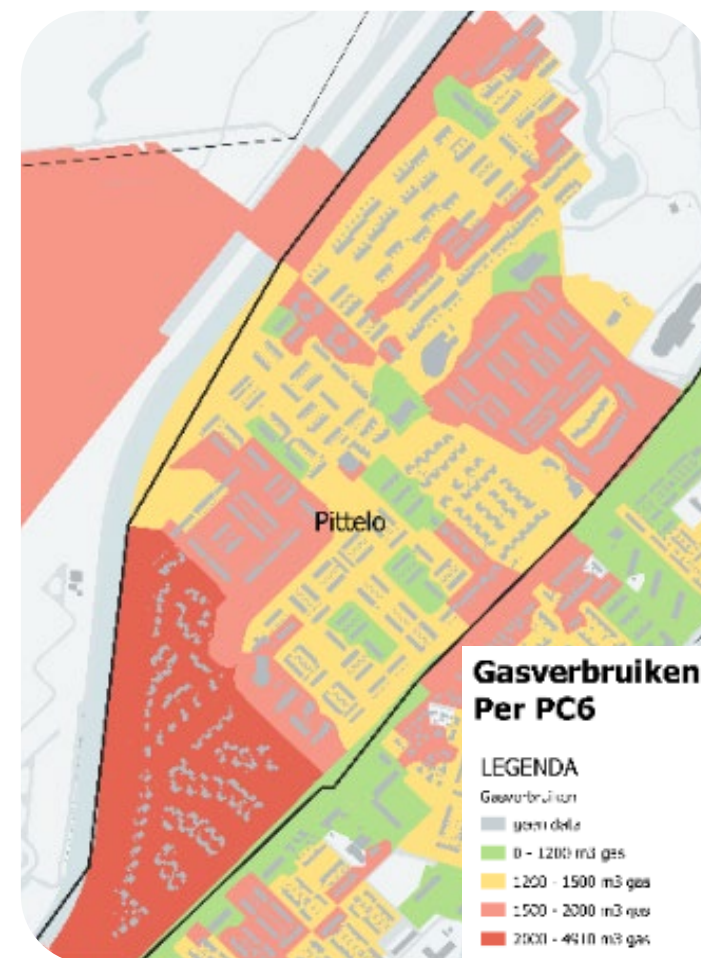
Klimaatadaptief herinrichten

Pittelo is op dit moment niet klimaatadaptief ingericht wat betreft hitte, water en biodiversiteit. De gemeente Assen is bezig met een visie op klimaatadaptatie. Op het gebied van hittestress is met name het midden van de wijk warm. Park Pittelo zorgt qua temperatuur voor een buffer. Op het gebied van wateroverlast zijn er enkele locaties waar water op straat optreedt. Hier liggen plannen om de capaciteit van het watersysteem te vergroten door op een aantal locaties rioolbuizen te vergroten. Het is wenselijk om dit verder te concretiseren om zo beter om te kunnen gaan met veranderende klimaatomstandigheden.

Het idee van een centrale groene as die het openbaar groen in Pittelo beter verbindt zou een rol kunnen spelen om de wijk klimaatadaptiever te maken. Het kan daarnaast bijdragen aan biodiversiteit (zie ook H2, fysieke leefomgeving). Hier liggen tevens koppelkansen om de voorgestelde aanpassingen aan het riool te combineren met de herinrichting van de Rijnstraat en Maasstraat. Gezamenlijk kan dit bijdragen aan het beter klimaatadaptief inrichten van de wijk. Verder loopt er een onderzoek naar de stedelijke wateropgave 2050. De resultaten hiervan worden waar mogelijk meegenomen in de wijkagenda en/of het wijkuitvoeringsplan.

Bouwjaar	NA 2000	1992 – 2000	1975 – 1992	1940 – 1975	VÓÓR 1940 & MONUMENT
Gewenste temperatuur	LT	LT	LT/MT	MT/HT	HT
No-regret maatregelen	Vloerverwarming Zonnepanelen Inductie-koken	HR+++ glas Vloerverwarming Zonnepanelen Inductie-koken	HR++glas Zonnepanelen Inductie-koken	HR++glas Zonnepanelen Inductie-koken	Isoleren (waar mogelijk) Zonnepanelen (indien mogelijk) Inductie-koken
Aanvullende maatregelen	HR++ glas Warmtepomp Mechanische ventilatie	Vloerisolatie Warmtepomp Mechanische ventilatie	HR+++ glas Vloerisolatie (Hybride) Warmtepomp Vloerverwarming	Vloer/gevel /dak isolatie Hybride warmtepomp Vloerverwarming	Hybride warmtepomp

Overzicht altijd-goed maatregelen per bouwjaar – Transitievisie Warmte, 2020

Gasverbruik in de wijk Pittelo per postcode 6 gebied – KAW, 2022

4. Sociale Leefomgeving

Voorzieningen

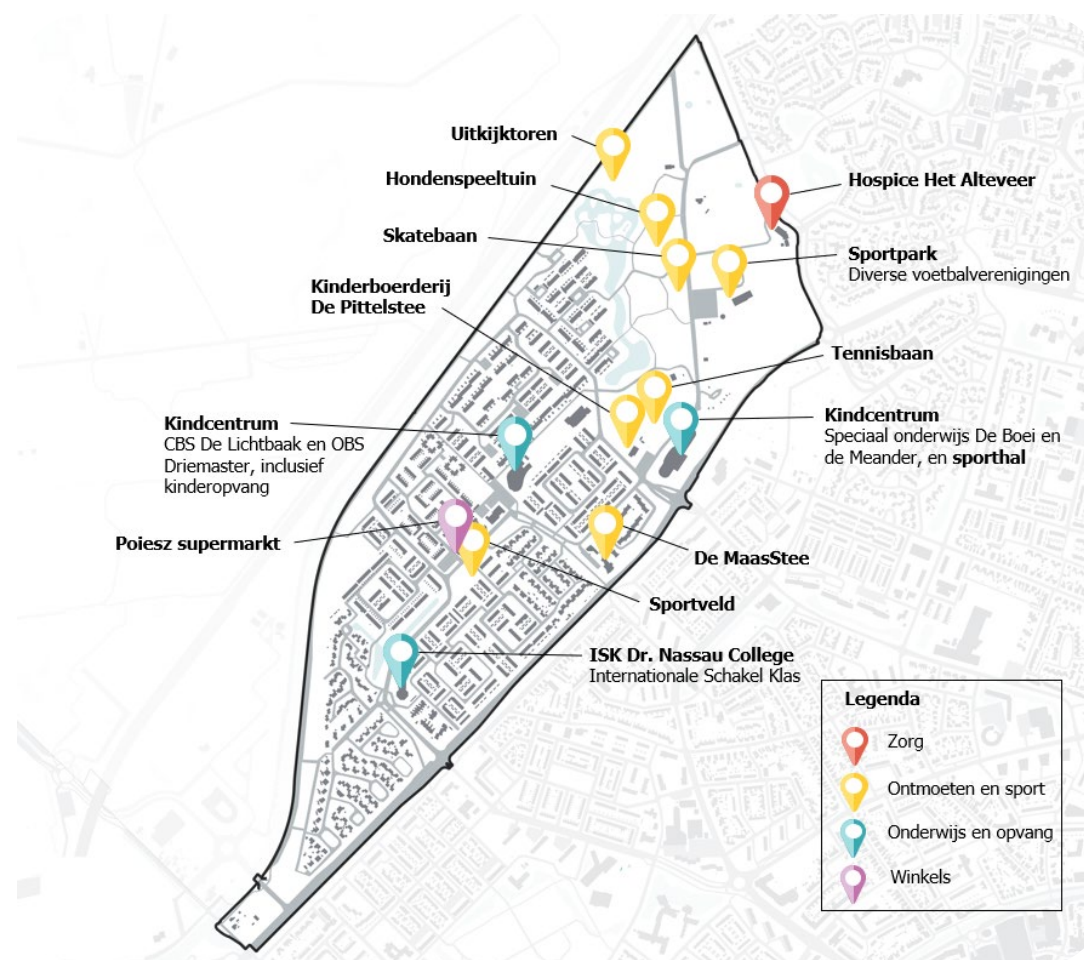
Een bereikbaar en passend voorzieningenaanbod

Uit het wijkbeeld concluderen we dat Pittelo schaars bedeed is op het vlak van voorzieningen, behalve onderwijs, één supermarkt en het buurtgebouw de MaasStee. Daarbij valt op dat er in de wijk geen eerstelijns zorgvoorzieningen zijn, zoals een huisarts of tandarts. De inwoners van de wijk scoren daarnaast het aanbod aan OV verbindingen en winkels slecht in vergelijking met de stad Assen.

In eerste instantie spant de gemeente zich in om bestaande voorzieningen te behouden (Woonvisie Assen, 2021-2025). Vanuit de proeftuin voor Positieve Gezondheid (PON) zou het wenselijk kunnen zijn om met name op het gebied van eerstelijnszorg toch een kleinschalig aanbod in Pittelo te creëren. Te denken valt bijvoorbeeld aan een combinatie van spreekuren of ambulante zorg vanuit de MaasStee. Of door in te zetten op betere bereikbaarheid door innovatieve oplossingen voor mobiliteit (zie bijvoorbeeld: wijktaxi Selwerd).

MaasStee upgraden tot volwaardig wijkgebouw

De MaasStee krijgt een belangrijke functie voor ontmoeting in de wijk, sinds het oude wijkgebouw in de Boerderij aan Park Pittelo die rol niet meer vervult. Op dit moment bereikt het gebouw nog niet haar volle potentie voor de wijk. We zien kansen om van de MaasStee een volwaardige, laagdrempelige inloopvoorziening te maken, waardoor ontmoeting verder gestimuleerd kan worden. Dit vraagt wel professionele ondersteuning van het vrijwilligersbestuur, een aanpassing van de fysieke locatie en zicht op structurele financiering van het gebouw.

Overzichtskartaal voorzieningen – KAW, 2023

4. Sociale Leefomgeving

Gezondheid

Proeftuin Pittelo als drijfveer achter gezondheidsverbetering

In Pittelo loopt de Proeftuin Positieve Gezondheid (2022). De Proeftuin heeft als doel het opstellen van een concreet en integraal plan voor het creëren van een gezonde en leefbare wijk Pittelo. Vanuit het wijkbeeld blijkt dat de gezondheid in Pittelo met name door ouderen goed wordt beoordeeld, terwijl juist de leeftijdsgroep volwassenen de gezondheid relatief laag scoort. Het is niet duidelijk waarom deze score laag is. De Proeftuin biedt kansen om dit in kaart te brengen en hier ook een concrete aanpak aan te verbinden. Voorbeelden die nu al in de wijk plaatsvinden in het kader van de pilot Gezonde Wijkaanpak zijn de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) en het aantrekkelijker maken van de leefomgeving. Hieraan wordt gewerkt vanuit Vaart Welzijn. Het is aan te bevelen deze Proeftuin onderdeel te laten zijn van de integrale wijkaanpak.

Bewoners in beweging houden en brengen

Vanuit de visienota BOSS (2022) wordt er in Pittelo gewerkt aan bewegen, ontmoeten, spelen en sporten voor bewoners. De aanpak richt zich op speel- en sportvelden en ontmoetingsplekken in de wijk. Door het aanpakken van speeltoestellen wordt wijkbreed geïnvesteerd in kwalitatieve speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud. Gezien de gezondheidsscore van de leeftijdsgroep volwassenen zien we kansen tot versterking: we vragen aandacht om binnen de wijk aan de slag te gaan om ook volwassenen in beweging te houden ontmoetingsplekken voor hen te creëren. We zien de tennisbanen, het basketbalveld en het park Pittelo bijvoorbeeld als kansen voor de volwassen doelgroep om aan de thema's gezondheid en ontmoeting te werken, zonder dat er grote kosten aan verbonden zijn. Een samenwerking met Vaart Welzijn lijkt hier logisch.

Onderwijs

Aandacht en aanbod voor jeugd en jongeren

Pittelo heeft een breed aanbod aan onderwijsinstellingen in het basisonderwijs. Opvallend is dat er in Pittelo weinig schoolverlaters zijn en er juist onder de volwassen inwoners van de wijk relatief veel mensen zijn zonder startkwalificatie. Het wijkbeeld en de lopende projecten doen vermoeden dat de nieuwe generatie er beter voorstaat dan de huidige generatie volwassenen. Verdiepende gesprekken wijzen echter op signalen over sociaal lastig gedrag bij jongere kinderen en problemen thuis. Dit thema verdient extra aandacht.

Rondkomen

Risicofactoren in Pittelo voor kwetsbare doelgroep

Het wijkbeeld laat zien dat er in Pittelo een relatief grote groep kwetsbare inwoners woont. Het gaat om mensen met een laag inkomen, geen of lage startkwalificatie, grote gezinnen en/of waar problemen achter de voordeur spelen. Door de huidige inflatie en energielasten lopen de kosten voor levensonderhoud en meedoen aan de maatschappij alleen maar op voor deze groep inwoners.

Op dit moment laten de cijfers nog geen reden tot directe zorg zien. Maar we zien, met de huidige trends in het achterhoofd, dat alle risicofactoren in de wijk aanwezig zijn waardoor dit beeld in de komende jaren om kan slaan wanneer er geen aandacht is voor deze groep kwetsbare inwoners. Het is verstandig te kijken hoe gezamenlijk voorkomen kan worden dat risicofactoren omslaan in problematiek.

Veiligheid

Samen met de wijkagent en wijkboa overlast gericht aanpakken

Inwoners van Pittelo zien de wijk over het algemeen als een veilige wijk, blijkt uit het wijkbeeld. Toch blijkt uit de verdiepingssessies en interviews dat er plekken in de wijk zijn waar een hogere mate van overlast en soms onveiligheid wordt ervaren. Voorbeelden hiervan zijn de omgeving van de Amstelflat en rondom supermarkt Poiesz. Het is niet geheel duidelijk waar de overlast door ontstaat. Het beeld is nu dat het gaat om (hang)jongeren en het dealen van drugs. Ook zijn er in de hofjes enkele plekken waar dergelijke activiteiten worden gemeld of vermoed. Overwogen kan worden om een nadere veiligheidsanalyse te maken, zodat een gerichte aanpak van de specifieke overlast per plek kan worden gemaakt. We adviseren hierin samenwerking te zoeken met de wijkagent van Pittelo. Ook is het onduidelijk of ondermijning een plaats heeft in de wijk: kwetsbare (jong)volwassenen zijn daar een indicator voor, maar uit het wijkbeeld blijkt tot nog toe geen ondermijnende criminaliteit in Pittelo.

5. Meedoen

Binding

Doorgaan met wat al draait: werkgroepen, projecten, activiteiten

Enerzijds zijn inwoners van Pittelo bovengemiddeld bereid zich in te zetten voor de wijk of een ander (wijkonderzoek, 2022). Anderzijds zijn er duidelijke signalen van eenzaamheid en wordt de wens geuit om meer contact te willen met buurtgenoten (I2I, 2021). De afgelopen jaren is er veel gebeurd op het thema meedoen en ontmoeten: binnen het project van I2I is aandacht geweest voor het terugdringen van eenzaamheid in de wijk, er zijn inmiddels twee actieve werkgroepen in de wijk en het BOSS-project richt zich via speelplekken op ontmoetingsplekken in de wijk.

Deze projecten en initiatieven moeten vooral voortgezet worden en waar mogelijk kan gekeken worden hoe de 'actieve' inwoner nog beter gefaciliteerd kan worden. De zelforganisatie van de gemiddelde buurtbewoner is volgens interviews niet hoog, dus om dit een impuls te geven zou nagedacht kunnen worden over het inzetten van aanvullende professionele ondersteuning.

Wijkaanpak als vliegwiel voor wijkbinding

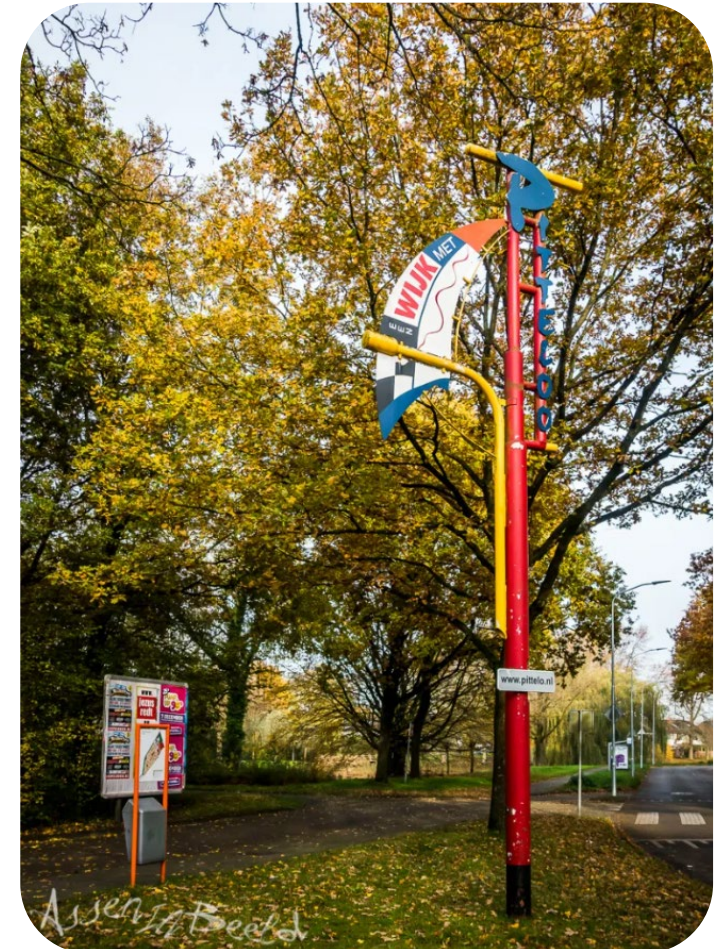
Uit het wijkbeeld blijkt dat inwoners van Pittelo een lage binding met hun wijk voelen. Zo geven zij aan zich minder thuis te voelen, vaker verhuisgeneigd te zijn, een lage sociale cohesie te voelen en een negatieve toekomstverwachting voor de wijk te hebben. We zien noodzaak hier een stevig programma op te zetten om dit te verbeteren in de wijk. De wijkaanpak kan hier een vliegwiel in zijn, door alle projecten vorm te geven met stevige participatie van bewoners. Dit draagt bij aan sociale cohesie, draagvlak en eigenaarschap in de wijk.

Positieve marketing om Pittelo op de kaart te zetten

Uit het wijkbeeld en interviews blijkt dat in de omgeving van Assen geen positief beeld is van de wijk Pittelo. Er ligt een kans in het opstellen en verbeteren van het imago van de wijk, waarbij de nadruk zou kunnen liggen op het vieren van succes in de wijk en het benadrukken van de parels en positieve ontwikkelingen in de wijk. Zo zetten we Pittelo positief neer en maken we de wijk aantrekkelijk als woonplek voor nieuwe doelgroepen. Zij brengen wellicht ook een positieve impuls mee op het gebied van wonen en verduurzaming doordat zij investeren in hun nieuwe woonplek.

Actieve benadering niet-westerse doelgroep

Uit het wijkbeeld blijkt dat in Pittelo een grote groep bewoners een niet-westerse migratieachtergrond heeft. Tot nog toe is er geen specifiek aanbod dat ontwikkeld wordt om deze doelgroep te bereiken en te betrekken. Deze bewoners beheersen mogelijk de Nederlandse taal echter onvoldoende om de standaard communicatie uitingen te lezen en aan te sluiten bij Nederlandstalige activiteiten. Het is wenselijk om te achterhalen welke talen aanvullend moeten worden gebruikt, om minimaal in gesprek te raken met deze inwoners van Pittelo om te onderzoeken welke behoeften er zijn waar wij met de wijkaanpak op aan kunnen sluiten.

Assen in Beeld, 2019

Bijlage: context wijkaanpak Pittelo

Wijkaanpak

Dichtbij en daadkrachtig

In het bestuursakkoord 'Dichtbij en daadkrachtig' (2022-2026) van de gemeente Assen wordt ingezet op een wijkgerichte aanpak. De thema's waarop de wijkaanpak zich richt komen samen op het niveau van de wijk. Hierin speelt Mijn Buurt Assen (MBA) een belangrijke rol. In de woonvisie Assen 'Van binnenuit beter', van april 2022, wordt vormgegeven aan de wijkgerichte aanpak door het opnemen van de doelstelling tot het creëren van een eigen aanpak voor alle negen wijken van Assen. Twee wijken zijn gekozen als pilotwijken voor deze aanpak: Pittelo en Lariks.

Actualisatie

Elke twee jaar wordt het wijkbeeld geactualiseerd, en daarmee vindt tweejaarlijks een herijking van de wijkaanpak plaats op basis van monitoring en evaluatie.

Team

Aan de wijkaanpak wordt met een breed en interdisciplinair team gewerkt onder leiding van een omgevingsregisseur in opdracht van de gemeente Assen. Dit team werkt op basis van de ervaring met de pilotwijken Pittelo en Lariks ook de standaardmethode voor het opstellen van een wijkaanpak uit.

Communicatie

In Pittelo wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande organisatie- en communicatiekanalen van Mijn Buurt Assen. Dit draagt bij aan de herkenbaarheid van de wijkaanpak in de buurt.

De wijkaanpak in 4 fasen

1. **Fase 1 Wijkbeeld:** op basis van beschikbare data wordt een wijkbeeld gemaakt dat ijkpunt vormt. We stellen hier vast wat we al weten over de wijk: in cijfers en op basis van de wijkbeleving van bewoners. We gebruiken de tweejaarlijkse enquête onder bewoners en het combineren van data uit de bronnen van 'Assen in cijfers' en 'Assen in zicht'.
2. **Fase 2 Wijkanalyse:** op basis van het wijkbeeld maken we de wijkanalyse. Cijfers en data vragen om interpretatie. Wat zijn de sterktes en zwaktes van de wijk? Waar liggen kansen, maar ook: welke delen van de wijk of thema's hebben meer aandacht nodig?
3. **Fase 3 Wijkagenda:** de wijkanalyse is het vertrekpunt voor de wijkagenda. Daarin stellen we een integraal toekomstbeeld voor de wijk op: hoe ziet Pittelo er over 10 jaar uit, zowel ruimtelijk als sociaal? We bepalen met partners en bewoners wat de doelstellingen voor de wijk zijn om daar te komen. Op welke thema's zit energie of de meeste urgentie? Waar willen bewoners en partners mee aan de slag? Daarin nemen we ook het ambitieniveau mee.
4. **Fase 4 Wijkuitvoeringsplan:** De agenda leidt tot het wijkuitvoeringsplan. Hierin maken we de doelen uit de wijkagenda concreet. Ook bepalen we een werkvolgorde op basis van waar de noodzaak tot actie het grootste is of de meeste energie zit. We bepalen hoe we de doelen gaan bereiken: welke methode gebruiken we? Wie hebben we daarvoor nodig? En wat zijn de kosten om dit te bereiken en waar betalen we dat van? De wijkaanpak richt zich concreet op de komende 3 jaar en bevat een top drie waar we direct mee aan de slag kunnen.

